

PODSUMOWANIE

przebiegu i wyników konsultacji społecznych Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.

Spis treści

Wprowadzenie	2
1. Harmonogram oraz forma organizacji konsultacji społecznych	2
2. Podsumowanie z przebiegu i wyników konsultacji	4
2.1. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych	5
2.2. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko	6
2.3. Opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58	8
2.4. Zgłoszone uwagi i wnioski	9
2.5. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone	9
2.6. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu	10
Załączniki	11

Wprowadzenie

Celem niniejszego podsumowania jest przedstawienie przebiegu oraz podsumowanie konsultacji społecznych **Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.** W ramach podsumowania rozpatrywane są uwagi zgłaszane do Prognozy oddziaływania na środowisko, które następnie ujęte zostaną w zbiorczym podsumowaniu z przebiegu i wyników konsultacji społecznych *Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r. (dalej Strategii)* przygotowywanym przez Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego.

Podsumowanie z przebiegu i wyników konsultacji społecznych prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii stanowi ujęcie zebranych w trakcie publicznej debaty uwag, opinii i postulatów, które następnie posłużyły do uzupełnienia i korekty Prognozy. Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego uzyskuje niezbędne opinie i uzgodnienia w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Końcowym etapem konsultacji jest przyjęcie przez Zarząd Związku podsumowania z konsultacji społecznych zawierającego uzasadnienia dla dokonanych rozstrzygnięć w odniesieniu do zgłoszonych uwag, wniosków i opinii. Podsumowanie jest jawne i przekazane do publicznej wiadomości. Kwestie uzgodnione ze społeczeństwem znajdują odzwierciedlenie w zapisach ostatecznej wersji prognozy ich oddziaływania na środowisko.

Proces konsultacji został zaplanowany w taki sposób, aby zapewnić odbiorcom konsultacji łatwy, powszechny i dogodny dostęp do informacji o prognozie oddziaływania na środowisko, jego treści, terminach spotkań, sposobach i miejscu przekazywania uwag i opinii oraz czasie trwania konsultacji.

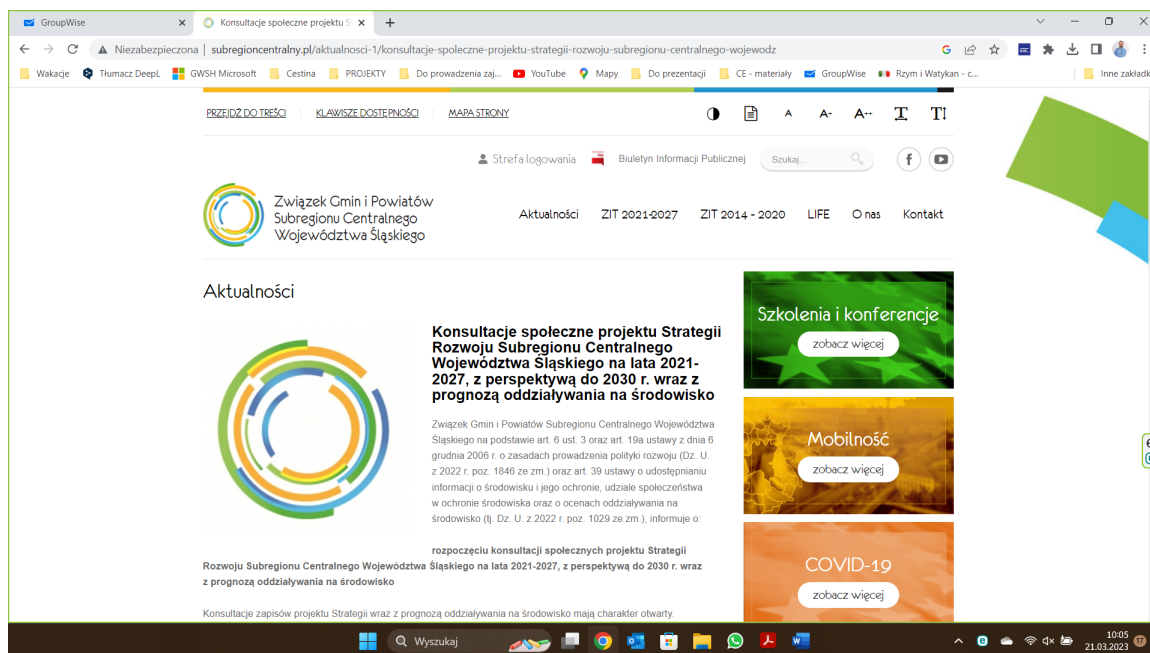
W procesie organizacji i przeprowadzenia konsultacji społecznych uwzględniono przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz.U. 2022 poz. 1029 z późn. zm.)

1. Harmonogram oraz forma organizacji konsultacji społecznych

Konsultacje prognozy połączono z konsultacjami dotyczącymi Strategii, a zaproszenie do udziału umieszczono:

- na stronie internetowej Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego,
- w prasie regionalnej oraz w serwisie społecznościowym Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego,

Do gmin tworzących Związek przesłano informacje o konsultacjach.

Rysunek 1 Widok ogólny strony internetowej Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego

Źródło: <http://subregioncentralny.pl/aktualnosci-1/konsultacje-spoeczne-projektu-strategii-rozwoju-subregionu-centralnego-wojewodz>

Przez cały okres konsultacji z dokumentem Prognozy można było zapoznać się m.in. na stronach internetowych Związku i w sekretariacie Biura Zarządu Związku po uprzednim umówieniu.

Zorganizowano również stacjonarne spotkania konsultacyjne w Hotelu 3 Światy w Gliwicach, ul. Kilińskiego 10 w terminach:

- 31 stycznia 2023 r., w godzinach 15:00 – 17:00
- 02 lutego 2023 r., w godzinach 10:00 – 12:00

oraz spotkania konsultacyjne w formie online:

- 30 stycznia 2023 r., w godzinach 15:00 – 17:00
- 01 lutego 2023 r., w godzinach 12:00 – 14:00
- 03 lutego 2023 r., w godzinach 12:00 – 14:00

W konsultacjach uczestniczyć mogli przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, instytucji nauki i kultury, jednostek naukowo-badawczych, podmiotów społeczno-gospodarczych, biznesu oraz organizacji pozarządowych oraz mieszkańcy. Uczestnikami konsultacji społecznych Prognozy oddziaływania na środowisko *Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.* mogły być również między innymi: inne gminy i powiaty, zwłaszcza sąsiednie, niezależni eksperci, samorządy studenckie i studenci, osoby fizyczne.

O opinie do treści Prognozy wystąpiono do:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
- Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

Konsultacje Prognozy Oddziaływania na Środowisko projektu *Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.* trwały **od 20 stycznia 2023 r. do 09 lutego 2023 r.**

Ustalono następującą formę składania uwag, wniosków i opinii do *Prognozy Oddziaływania na Środowisko projektu Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.*:

- poprzez wypełnienie elektronicznego formularza uwag dostępnego na stronie internetowej Związku,
- poprzez wypełnienie formularza w edytowalnej wersji Word i przesłanie go drogą elektroniczną na adres mailowy: biuro@subregioncentralny.pl lub za pośrednictwem platformy ePuap,
- poprzez wypełnienie formularza w edytowalnej wersji Word i przesłanie go drogą pocztową na adres: Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, ul. Wincentego Pola 16, 44-100 Gliwice, z dopiskiem „Konsultacje społeczne Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego” lub „Konsultacje społeczne prognozy oddziaływania na środowisko”.

Uwagi i wnioski można było wносить również ustnie do protokołu (po wcześniejszym umówieniu) w siedzibie Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, ul. Wincentego Pola 16, 44-100 Gliwice.

2. Podsumowanie z przebiegu i wyników konsultacji

Niniejsze podsumowanie z przebiegu i wyników konsultacji społecznych *Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.* zostało opracowane zgodnie z art. 55 ust. 3 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz.U. 2022 poz. 1029 z późn. zm.) zgodnie z którym, do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 2) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58;
- 3) zgłoszone uwagi i wnioski;
- 4) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;

- 5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

2.1. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Analizując przedstawione potencjalne skutki realizacji projektu Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r. można stwierdzić, że ich realizacja będzie miała w przeważającej części pozytywny wpływ na środowisko.

Powyższe potwierdza analiza przeprowadzona w *Prognozie oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.* w wyniku której stwierdzono, że skutki braku realizacji postanowień zawartych w projekcie Strategii mogą przynieść jedynie pozorne korzyści, zarówno w kontekście środowiskowym, jak również ekonomicznym i społecznym. Co więcej, potencjalne korzyści wynikające z braku realizacji postanowień projektu Strategii mogą mieć charakter wyłącznie chwilowy lub odnoszący się do perspektywy średnioterminowej. Zidentyfikowano negatywne skutki braku realizacji projektu Strategii w obszarze środowiskowym (m.in. zagrożenie lub zubożenie zasobów środowiska, przyrost ilości odpadów, niekorzystne zmiany w bioróżnorodności); w obszarze społecznym (m.in. pogłębiający się problem dostępności do lokalnych rynków pracy, niski poziom przedsiębiorczości); w obszarze ekonomicznym (m.in. zaburzenie spójności ekonomicznej, niesprawiedliwe rozkładanie kosztów korzystania z usług środowiskowych). Wariant polegający na braku realizacji projektu Strategii jest niekorzystny środowiskowo, ekonomicznie i społecznie. Spowoduje on pogłębianie i utrwalenie problemów środowiskowych i społecznych w gminach i powiatach Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego.

Działania zaproponowane w projektowanym dokumencie nie mają co do zasady wskazanych szczegółowych informacji lokalizacyjnych i umiejscowienia konkretnych działań w przestrzeni, a także technologii, w jakich zostaną zrealizowane. Dlatego też precyzyjne rozwiązania alternatywne powinny być wskazane na etapie procedury oddziaływania na środowisko poszczególnych projektów, w szczególności dla działań o najwyższym potencjalnym oddziaływaniu na środowisko.

Można jednak stwierdzić, że potencjalne skutki środowiskowe podejmowanych inwestycji będą uzależnione od chłonności środowiska oraz obecności w pobliżu miejsc inwestycji obszarów wrażliwych. Istotne będzie zatem dokładne rozpoznanie tych warunków na etapie przygotowania poszczególnych inwestycji i rozważać warianty alternatywne w taki sposób, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko.

2.2. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Projekt *Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.* to dokument szczebla lokalnego, który nakreśla ramy działania Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego i związanych z nimi potrzeb w zakresie funduszy europejskich. Dokument wskazuje również na ramy realizacji potencjalnych przedsięwzięć i inwestycji mogących mieć wpływ na gminy i powiaty Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego.. Struktura projektu *Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.* obejmuje cele strategiczne, w których ujęte zostały cele operacyjne określające zakres planowanych do realizacji działania. Struktura celów szczegółowych przedstawia się na następująco:

Cel strategiczny 1: Subregion Centralny przyjazny środowisku

Cele operacyjne

- 1.1. Poprawa jakości powietrza
- 1.2. Zwiększanie odporności miast na zmiany klimatu
- 1.3. Zrównoważona gospodarka zasobami i ochrona środowiska

Cel strategiczny 2: Mobilny Subregion Centralny

Cel operacyjny

- 2.1. Dostępna i zrównoważona mobilność miejska

Cel strategiczny 3: Subregion Centralny sprzyjający rozwojowi społecznemu i gospodarczemu

Cele operacyjne

- 3.1. Łagodzenie społecznych i gospodarczych skutków transformacji
- 3.2. Łagodzenie skutków niekorzystnych trendów demograficznych
- 3.3. Atrakcyjne warunki życia i zamieszkania
- 3.4. Zintegrowana i atrakcyjna oferta turystyczna

Cel strategiczny 4: Centralny sprawnie zarządzany

Cele operacyjne

- 4.1. Wysoka jakość zarządzania rozwojem Subregionu Centralnego
- 4.2. Wysoki poziom kompetencji kadr jednostek samorządu terytorialnego w Subregionie Centralnym
- 4.3. Współpraca z otoczeniem wewnętrznym i zewnętrznym Subregionu Centralnego

Wymienione w projekcie *Strategii* cele ukierunkowane są na realizację szerokiego wachlarza działań i przedsięwzięć, z których część będzie mieć charakter „twardy” i będzie się wiązać z budową i przebudową infrastruktury, a część „miękką” ukierunkowany na aspekty społeczne, w tym m.in. na edukację, rozwój zdrowotny i społeczny mieszkańców oraz rozwój przedsiębiorczości.

Zgodnie z wymaganiami Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o

ocenach oddziaływania na środowisko, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, oraz nr 2011/92/UE z 13 grudnia 2011r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko, projekt *Strategii* jako wyznaczający ramy dla realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z tymi wymaganiami została wykonana Prognoza oddziaływania na środowisko, będąca elementem wspierającym proces decyzyjny dla realizacji inwestycji ingerujących w stan środowiska, a wynikających z projektu *Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.*

Celem Prognozy jest ocena potencjalnych i rzeczywistych skutków oddziaływania realizacji projektu *Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.* na poszczególne komponenty środowiska z uwzględnieniem możliwych wariantów projektu dokumentu. Dokonano oceny stanu środowiska dla Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego mogących mieć związek z realizowanymi celami. Dla przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wykorzystano połączenie dwóch modeli metodycznych: brytyjskiego i klasycznego, co umożliwiło sporządzenie zintegrowanej oceny zarówno w odniesieniu do celów i kierunków działań projektu *Strategii* jak i potencjalnych zamierzeń inwestycyjnych mogących być skutkiem ich realizacji. W celu kompleksowej realizacji badania zastosowano szeroki zakres metod badawczych, których różnicowanie sprzyjało uzyskaniu obiektywnych i wiarygodnych rezultatów w postaci oceny skutków środowiskowych.

Wraz z wdrożeniem projektowanych w ramach projektu *Strategii* celów i wynikających z nich działań można oczekiwać pozytywnych skutków środowiskowych. W szczególności osiągnięcia wymiernych rezultatów w postaci m.in. zmniejszenia energochłonności gospodarki na terenie gmin i powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, wprowadzenia rozwiązań z zakresu obiegu zamkniętego, zwiększenia efektywności wykorzystania energii, w tym włączenia źródeł odnawialnych, rozwoju ekologicznego transportu, przystosowania i zwiększania odporności terenów miejskich do zmian klimatu oraz poprawy jakości życia dla mieszkańców.

Mając na uwadze, że skala wywołanych przez potencjalne inwestycje oddziaływań środowiskowych w znacznym stopniu uzależniona jest od lokalnych uwarunkowań i rozwiązań prewencyjnych zastosowanych w trakcie realizacji inwestycji, potencjalne negatywne oddziaływania na poszczególne elementy środowiska wynikające z realizacji celów szczegółowych w projekcie *Strategii* mogą zostać ograniczone lub też zredukowane do minimum poprzez racjonalny wybór lokalizacji planowanej inwestycji oraz odpowiedni dobór rozwiązań organizacyjnych, technicznych i technologicznych. Należy podkreślić, iż skalę negatywnego oddziaływania można ograniczyć do tzw. niezbędnego minimum już na etapie opracowania projektu inwestycyjnego.

Odpowiednio sporządzony projekt uwzględniający potrzeby ochrony środowiska na etapie realizacji przedsięwzięcia, jak i w fazie eksploatacji inwestycji skutecznie ogranicza skalę negatywnych oddziaływań na środowisko.

2.3. Opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58

Zgodnie z art. 57 ust. 1 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 poz. 247 z późn. zm.), **organem właściwym w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko jest:**

- 1) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska – w przypadku dokumentów opracowywanych i zmienianych przez naczelne lub centralne organy administracji rządowej;
- 2) regionalny dyrektor ochrony środowiska – w przypadku dokumentów innych niż wymienione w pkt 1.

Zgodnie z art. 58 ust. 1. Organem Państwowej Inspekcji Sanitarnej właściwym w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko jest:

- 1) Główny Inspektor Sanitarny – w przypadku dokumentów opracowywanych i zmienianych przez naczelne lub centralne organy administracji rządowej;
- 2) państwowy wojewódzki inspektor sanitarny – w przypadku dokumentów innych niż wymienione w pkt 1 i 3; 3) państwowy powiatowy inspektor sanitarny – w przypadku miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Zarząd Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego wystąpił do:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach pismo z dnia 20.01.2023 znak: ZSC.0321.1.2023
- Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego pismo z dnia 20.01.2023 znak: ZSC.032.1.2023

o opinię dla projektu *Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021 - 2027, z perspektywą do 2030 r.*, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny zaopiniował **bez uwag, pozytywnie** projekt *Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021 - 2027, z perspektywą do 2030 r.*, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (pismo znak NS-NZ.9022.23.2.2023 z dnia 06.02.2023).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach zaopiniował w pierw negatywnie przekazany projekt *Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021 - 2027, z perspektywą do 2030 r.*, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (pismo znak WOOS.410.44.2023.AOK z dnia 15.02.2023), wskazując na konieczność wprowadzenia uzupełnień (uwagi zestawiono w tabeli w załączniku 1). Uzupełnione dokumenty przekazano ponownie do RDOŚ w Katowicach w dniu 01.03.2023 pismo znak ZSC.0321.1.2023. Pismem z dnia 20.03.2023 znak WOOS.410.79.2023.AOK przekazano informację o **pozytywnej opinii** dla projektu *Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021 - 2027, z perspektywą do 2030 r.* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko bez dalszych uwag.

2.4. Zgłoszone uwagi i wnioski

W trakcie konsultacji do Prognozy oddziaływania na środowisko projektu *Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021 - 2027, z perspektywą do 2030 r.* wpłynęły uwagi interesariuszy, które miały charakter redakcyjno-techniczny. Szczegółowe zestawienie uwag i wniosków zgłoszonych w trakcie konsultacji oraz odniesienie się do nich zawiera załącznik 1. Wszelkie zgłoszone w trakcie trwania konsultacji uwagi i wnioski zostały rozpatrzone i wykorzystane przy opracowaniu końcowej Prognozy oddziaływania na środowisko projektu *Strategii*.

Dodatkowo uzyskano pisemną informację od Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Śląskiego oraz Miasta Piekary Śląskie, o braku uwag do Prognozy Oddziaływania na Środowisko projektu *Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.*

2.5. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Zakres Prognozy, opracowanej zgodnie z zapisami zawartymi w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, zawiera w szczególności **informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko**.

Podstawą do podjęcia oceny transgranicznej jest stwierdzenie możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania w wyniku realizacji któregośkolwiek z działań w ramach celów projektu *Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021 - 2027, z perspektywą do 2030 r.* W ramach prac nad Prognozą, ocenie poddano możliwość wystąpienia znaczących oddziaływań na środowisko w aspekcie transgranicznym, rozumianych jako znaczące negatywne oddziaływanie przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach projektu *Strategii* na kraje sąsiednie.

Sformułowane w projekcie *Strategii* cele i związane z nimi kierunki działań jak i wynikające z nich potencjalne przedsięwzięcia mają charakter lokalny i ewentualne negatywne ich oddziaływanie będzie koncentrować się na obszarze gmin i powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego. Na etapie przeprowadzania analizy potencjalnych oddziaływań transgranicznych stwierdzono brak podstaw do jednoznacznej identyfikacji ryzyka wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na kraje sąsiadujące, które implikowałyby konieczność przeprowadzenia dla niego tzw. postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Największe ryzyko związane z możliwością wystąpienia negatywnych oddziaływań transgranicznych na środowisko, związane jest z realizacją działań w obszarze rozbudowy infrastruktury komunikacyjnej, która zgodnie z zapisami projektu *Strategii* może obejmować m.in. poprawę stanu i jakości lokalnej infrastruktury transportowej, budowę i przebudowę dróg i poprawę wewnętrznej dostępności drogowej.

Przeprowadzone w Prognozie analizy przestrzenne i dostępne informacje o planowanych przybliżonych lokalizacjach, pozwalają na stwierdzenie, że zamierzenia zawarte w ocenianym projekcie *Strategii* na poziomie szczegółowości dostępnych informacji na temat inwestycji drogowych planowanych w rejonach przygranicznych, nie powinny powodować oddziaływania transgranicznego na kraje trzecie. Podsumowując, bardziej szczegółowa analiza oddziaływania transgranicznego będzie dotyczyła jedynie konkretnych przedsięwzięć i będzie możliwa do przeprowadzenia na etapie oceny (raportu) oddziaływania na środowisko dla inwestycji zdefiniowanych w ujęciu miejsca i skali.

Kierunki działań w ramach projektu *Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021 - 2027, z perspektywą do 2030 r.* i potencjalne przedsięwzięcia mają charakter lokalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będą koncentrowały się na obszarze gmin i powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego. Na etapie przeprowadzonej analizy potencjalnych oddziaływań transgranicznych nie ma podstaw do jednoznacznej identyfikacji ryzyka wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na kraje sąsiadujące, które implikowałyby konieczność przeprowadzenia dla niego tzw. postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

2.6. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Proponowane zasady monitoringu skutków realizacji postanowień projektu *Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021 - 2027, z perspektywą do 2030 r.* wynikają bezpośrednio z zapisów art. 55 ust. 3 pkt. 5 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a ostatecznie obligują Zarząd Związku do realizacji jego postanowień (art. 55 ust.5 Ustawy OOŚ).

Zaproponowana w projekcie *Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021 - 2027, z perspektywą do 2030 r.* metoda wskaźnikowa monitoringu jest jedną z najczęściej stosowanych metod oceny osiągnięcia celów. W projekcie *Strategii* poprzez zestaw wskaźników bezpośrednio lub pośrednio odzwierciedlany będzie stan i jakość środowiska w obszarze gmin i powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego oraz presja antropogeniczna na jego komponenty w wybranych celach szczegółowych.

Wskazane jest, aby ocenę wpływu *Strategii* w aspektach zrównoważonego rozwoju dokonać podczas zaplanowanych badań:

- ex-ante, na etapie początkowym dla oceny spodziewanych efektów realizacji planowanych działań oraz dostarczenie wniosków dla prowadzenia polityki rozwoju gmin i powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na etapie wdrażania *Strategii* w obszarze środowiskowym, w tym klimatycznym,
- on-going, realizowane na etapie wdrażania *Strategii* głównie dla identyfikacji czynników zagrażających osiągnięciu zamierzonych efektów *Strategii* w obszarze środowiskowym, w tym klimatycznym,
- ex-post, przeprowadzane po zakończeniu realizacji *Strategii* dla oceny efektów działań podejmowanych na kwestie środowiskowe, w tym klimatyczne.

Rekomenduje się, aby proces ewaluacji umożliwiał rozpoznanie efektywności i trwałości interwencji publicznej w zakresie wdrażania Europejskiej Strategii Zielony Ład, a w szczególności w zakresie obszarów tematycznych: zarządzanie zasobami naturalnymi w sposób zrównoważony, zmniejszenie zależności od nieodnawialnych, niezrównoważonych zasobów, ograniczenie zmian klimatu i dostosowanie się do nich, wzmocnienie konkurencyjności Europy i tworzenie zielonych miejsc pracy oraz dodatkowo stanu realizacji celów środowiskowych¹.

Załączniki

1. Podsumowanie uwag i opinii wraz z odniesieniem się do nich
2. Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach pismo znak WOOŚ.410.44.2023.AOK z dnia 15.02.2023
3. Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach pismo znak WOOŚ.410.79.2023.AOK z dnia 20.03.2023
4. Opinia Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego pismo znak NS-NZ.9022.23.2.2023 z dnia 06.02.2023

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Tekst mający znaczenie dla EOG)

Zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia	Informacja o uwzględnieniu uwagi
Regionalna Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach	W części dotyczącej zgodności „Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021 - 2027, z perspektywą do 2030 roku” z innymi dokumentami oraz w opisach dotyczących form ochrony przyrody w prognozie oddziaływania na środowisko nie uwzględniono informacji o obowiązujących na tych formach aktach prawnych.	Uwaga została uwzględniona	Zapisy uwzględniono dodają we właściwych częściach dokumentu informacje wymagane przez organ opiniujący – ze względu na charakter analizy w punkcie 3 wprowadzono odwołania ogólne dla zapewnienia spójności w dokumencie.
Regionalna Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach	W części dotyczącej zgodności „Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021 - 2027, z perspektywą do 2030 roku” z innymi dokumentami oraz w opisach dotyczących form ochrony przyrody w prognozie oddziaływania na środowisko nie uwzględniono informacji o obowiązujących na tych formach aktach prawnych. W szczególności: a) dla obszarów Natura 2000 nie przywołano Decyzji Komisji Europejskiej, na mocy których obszary te zostały zatwierdzone. Ponadto, nie odniesiono się do ustanowionych zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach planów zadań ochronnych; b) dla parków krajobrazowych nie przywołano aktów prawnych o utworzeniu parków. Dodatkowo, dla Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd, pominięto obowiązujący plan ochrony; c) dla rezerwatów przyrody nie przywołano ustanowionych zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach zadań ochronnych oraz planów ochrony.	Uwaga została uwzględniona	Wprowadzono następujące zapisy: a) przywołano Decyzje Komisji Europejskiej, na mocy których obszary te zostały zatwierdzone oraz wskazano plany zadań ochronnych ustanowione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, wyszczególniono istniejące zagrożenia najistotniejsze pod kątem niniejszej oceny, zidentyfikowane w planach zadań ochronnych lub planie ochrony b) przywołano akty prawne o utworzeniu parków. Dodatkowo, dla Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd, wskazano obowiązujący plan ochrony c) dla rezerwatów przyrody przywołano ustanowione zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach zadania ochronne/plany ochrony.
Regionalna Dyrektor Ochrony	Ocena wpływu „Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021 - 2027, z perspektywą do 2030 roku” na formy ochrony przyrody została przeprowadzona w	Uwaga została uwzględniona	Opisano oddziaływania w podrozdziale „ODZIAŁYWANIA NA OBSZARY CHRONIONE ORAZ CELE I PRZEDMIOT

Zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia	Informacja o uwzględnieniu uwagi
Środowiska w Katowicach	sposób bardzo ogólnikowy. Autorzy prognozy w ocenie wpływu realizacji Planu na formy ochrony przyrody powinni tymczasem odnieść się do celów ochrony poszczególnych form, które zostały ustanowione w stosownych aktach prawnych powołujących te formy ochrony przyrody oraz w aktach prawnych ustanawiających plany ochrony, zadania ochronne oraz plany zadań ochronnych. W celu oceny wpływu realizacji zadań na środowisko należy określić zarówno sam charakter oddziaływań, w tym czy są one znaczące, jak i wrażliwość danego obszaru. Określając wpływ realizacji Strategii na stan i funkcjonowanie obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.), wskazać należy cele i przedmioty ochrony tych obszarów. Mając na uwadze, że obecnie brak jest konkretów w odniesieniu do lokalizacji, parametrów technicznych i okresu prowadzenia prac związanych z realizacją zadań, przeprowadzona w ramach prognozy oddziaływania na środowisko analiza obszarów chronionych – pozwoli, na etapie wyboru lokalizacji inwestycji, stwierdzić, czy nie koliduje ona z formami ochrony przyrody oraz nie wpłynie ich cele i przedmioty ochrony. Dodatkowo, przeprowadzona analiza pozwoli na przedstawienie konkretnych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań, w przypadku realizacji zadań na obszarach chronionych lub ich bliskim sąsiedztwie;		OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 I ICH INTEGRALNOŚĆ”
Regionalna Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach	2. Zweryfikować należy informacje dotyczące rezerwatów przyrody ustanowionych na terenie Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego. W prognozie oddziaływania na środowisko wskazano, że na w/w obszarze znajduje się 13 rezerwatów przyrody. Z danych będących w posiadaniu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (RDOŚ) w Katowicach	Uwaga została uwzględniona	Wprowadzono zmiany w tekście, 20 rezerwatów przyrody

Zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia	Informacja o uwzględnieniu uwagi
	<p>oraz udostępnionych w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody (CRFOP) wynika, że na terenie Subregionu Centralnego zlokalizowanych jest 20 rezerwatów przyrody. Oprócz wymienionych w prognozie 13 rezerwatów, na obszarze Subregionu Centralnego znajdują się następujące rezerваты przyrody: Cisy koło Sierakowa, Cisy nad Liswartą, Cisy w Łebkach, Jeleniak Mikuliny, Rajchowa Góra, Góra Grojec, Łęg nad Młynówką;</p>		
<p>Regionalna Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach</p>	<p>3. Należy zweryfikować informacje dotyczące użytków ekologicznych położonych na obszarze Subregionu Centralnego. W prognozie oddziaływania na środowisko wskazano, że na w/w terenie znajdują się 52 użytki ekologiczne. Z danych będących w posiadaniu RDOŚ w Katowicach oraz udostępnionych w CRFOP wynika, że oprócz 52 użytków ekologicznych, którym nadano nazwy, na terenie gminy Łaziska Górne, położonej na obszarze Subregionu Centralnego, znajduje się użytek ekologiczny, któremu nie nadano nazwy. Użytek ten został ustanowiony Uchwałą nr XXII/102/92 Rady Miejskiej w Łaziskach Górnych z dnia 2 kwietnia 1992 r.;</p>	<p>Uwaga została uwzględniona</p>	<p>Wprowadzono zmiany w tekście, 53 użytki</p>
<p>Regionalna Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach</p>	<p>4. Zweryfikować informacje dotyczące zespołów przyrodniczo-krajobrazowych znajdujących się na obszarze Subregionu Centralnego. W prognozie oddziaływania na środowisko wskazano, że na w/w terenie znajduje się 13 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. Z danych będących w posiadaniu RDOŚ w Katowicach oraz udostępnionych w CRFOP wynika, że oprócz wymienionych w w/w opracowaniu zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, na obszarze Subregionu Centralnego, znajduje się zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Las Murckowski – Buczyzna”, „Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy</p>	<p>Uwaga została uwzględniona</p>	<p>Wprowadzono zmiany w tekście, 16 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.</p>

Zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia	Informacja o uwzględnieniu uwagi
	Dolina Lipinki” oraz zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Góra Chełmeczki”;		
Regionalna Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach	5. Zweryfikować należy informacje dotyczące pomników przyrody ustanowionych na terenie Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego. W prognozie oddziaływania na środowisko wskazano, że na w/w obszarze znajduje się 699 pomników przyrody. Z danych będących w posiadaniu RDOŚ w Katowicach oraz udostępnionych w CRFOP wynika, że na terenie Subregionu Centralnego zlokalizowane są 724 pomniki przyrody;	Uwaga została uwzględniona	Wprowadzono zmiany w tekście, 724 pomniki przyrody.
Regionalna Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach	6. Skorygować zapis na str. 46 i 47 prognozy oddziaływania na środowisko, cytując: „Na obszarze Subregionu centralnego aktualnie utworzono 20 obszarów Natura 2000, w tym 18 Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk (SOO) i 2 Obszarów Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO)” „, natomiast w tabeli 4 „Obszary Natura 2000 w granicach Subregionu centralnego” wymieniono 21 obszarów Natura 2000, w tym 19 Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk. Dodatkowo w w/w tabeli uwzględniono Obszar Natura 2000 Kościół w Sławkowie PLH240048, zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej (UE) 2023/244 z dnia 26 stycznia 2023 r. i uznany jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. W/w decyzją Komisji Europejskiej (UE) zostały również zmienione nazwa i granice obszaru Natura 2000 Torfowisko Sosnowiec-Bory PLH240038. Oznacza to, że obszar Natura 2000 Dolina Białej Przemszy PLH240038 decyzją Komisji Europejskiej (UE) 2023/244 z dnia 26 stycznia 2023 r. zastąpił i powiększył obszar Torfowisko Sosnowiec-Bory PLH240038. Należy zatem skorygować zapisy w tabeli 4, uwzględniając decyzję Komisji Europejskiej jedynie do jednego obszaru Natura 2000.	Uwaga została uwzględniona	Wprowadzono zmiany w tekście: - 21 obszarów Natura 2000, w tym 19 SOO i 2 OSO, - decyzją Komisji Europejskiej (UE) 2023/244 z dnia 26 stycznia 2023 r. obszar Dolina Białej Przemszy PLH240038 zastąpił i powiększył obszar Torfowisko Sosnowiec-Bory PLH240038.
Powiat Tarnogórski	W treści „Hałda po Zakładach Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach” wykreślić słowo „hałda”, zamiast tego użyć	Uwaga została uwzględniona	Wprowadzono zmianę w nazewnictwie.

Zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia	Informacja o uwzględnieniu uwagi
Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa	„zwałowiska odpadów niebezpiecznych”. Prawidłowe nazewnictwo to zwałowiska odpadów niebezpiecznych po Zakładach Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach		
Urząd Miasta Katowice	W Programie ujęto następujące obszary interwencji: jakość powietrza i ochrona klimatu, zagrożenie hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze i zagrożenia poważnymi awariami. Obszary interwencji zostały zaadresowane w projekcie Strategii, a kierunki interwencji uwzględniają potrzeby w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska zarówno gmin i powiatów subregionu centralnego jak i województwa śląskiego. Zapis „Projekt Strategii nawiązuje poprzez cele strategiczne i operacyjne do wszystkich czterech celów strategii województwa, w szczególności jednak cel strategiczny 3 projektu Strategii nawiązuje do Celu strategicznego A: Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej i do celu strategicznego B: Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca. Aspekty środowiskowe ujęte w strategii województwa w celu strategicznym C: Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni znalazły odzwierciedlenie w celach strategicznych 1 i 2 projektu Strategii, natomiast cel strategiczny D: Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym został transponowany do projektu Strategii w postaci celu strategicznego 4” wydaje się być dodany na wyrost ponieważ zapisy Strategii Subregionu Centralnego nie odnoszą się do problematyki hałasu i klimatu akustycznego w Subregionie. W Prognozie w sposób wyczerpujący podsumowano wszystkie planowane w Strategii działania w	Uwaga nie została uwzględniona	Zapis w Prognozie wskazuje jedynie na zgodność dokumentu Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021 - 2027, z perspektywą do 2030 roku ze strategią regionalną, jaką jest Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego 2030. Brak odniesienia w wyraźnych zapisach nie wskazuje na pominięcie tego aspektu, a wynika z możliwości kształtowania polityki w tym zakresie. Jednocześnie należy pamiętać, że wszelkie działania zapobiegawcze związane z podejmowanymi działaniami wynikającymi ze Strategii muszą uwzględniać szerokie spektrum oddziaływań.

Zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia	Informacja o uwzględnieniu uwagi
	odniesieniu do ich pośredniego wpływu na ograniczenie emisji hałasu, natomiast bezpośrednich zapisów odnoszących się do hałasu brak.		
Urząd Miasta Katowice	Należy dokonać zmiany w zapisie: „Badania i ocena jakości powietrza na terenie województwa śląskiego realizowane są w ramach PMŚ, prowadzonego przez WIOŚ w Katowicach”, uwzględniając, że zgodnie z art. 88 ustawy POŚ ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018, poz. 1479) - od 01.01.2019 r. zadania PMŚ są realizowane wyłącznie przez GIOŚ.	Uwaga została uwzględniona	Wprowadzono zmianę wskazując GIOŚ jako właściwą instytucję.